

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ GENEL CERRAHİ ANABİLİM DALINDA 2013-2017 YILLARI ARASINDA RASTLANTISAL SAFRA KESESİ KANSERİ SIKLIĞI

INCIDENTAL GALLBLADDER CANCERS BETWEEN 2013-2017 YEARS IN DEPARTMENT OF GENERAL SURGERY OF KIRIKKALE UNIVERSITY MEDICAL FACULTY

Gökhan KARACA, MD¹

¹Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Kırıkkale, Türkiye

Geliş tarihi: 07/06/2017

Kabul tarihi: 10/08/2017

Yazarlar herhangi bir finansal destek kullanmamış olup yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

ÖZ

AMAÇ: Safra kesesi tümörleri sıklıkla yaşlılarda görülen agresif seyirli tümörlerdir. Genellikle ilerlemiş halde tanı konabilen safra kesesi tümörlerine erken dönemde kolesistektomi yapılmaksızın tanı konulması oldukça zordur. Tüm gastrointestinal sistem maligniteleri içinde 5. Sıklıkta görülen safra kesesi tümörlerinin tüm evrelerdeki safra kesesi tümörleri göz önüne alındığında tanı sonrası 5 yıllık yaşam oranı %5 olarak görülmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER: Bu çalışmada Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı'nda 2013 –2017 tarihleri arasında taşlı veya taşsız akut ve kronik kolesistit tanısıyla ameliyat edilen 867 hastanın histopatolojik sonuçları incelenmiştir.

BULGULAR: Bu dönemde 867 hasta içinde 7 malignite olgusu saptanmış olup 6 tanesi adenokarsinom, 1 tanesi nöroendokrin tümör tanısı almıştır. Serimizde malignite oranı % 0,8 olarak bulunmuştur.

SONUÇ: Maligniteden ve bilier komplikasyonlardan kaçınmak için safra kesesi taşlarına erken ameliyat önerilebileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Safra kesesi, malignite, kolesistektomi

Yazışma adresi/Correspondence Address: Dr.Gökhan KARACA, Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD, Kırıkkale, Türkiye

Tel: 444 40 71

Fax: 4444071

e-mail: gokhankaracaa@yahoo.com

ABSTRACT

OBJECTIVE: Gallbladder cancer is an aggressive malignancy that is more frequently seen in the elderly. Diagnosis of gallbladder cancers at early stages is almost impossible without cholecystectomy, thus these cancers are usually diagnosed at an advanced stage. Gallbladder cancers are 5th among malignancies of biliary system. When all stages of gallbladder cancers are encountered 5 year survival is only 5%.

MATERIAL AND METHODS: The histopathologic results of 867 patients that underwent cholecystectomy in Department of Surgery of Kirikkale University Medical Faculty between 2013 and 2017 with diagnoses of chronic and acute calculous cholecystitis as well as acute acalculous cholecystitis were evaluated retrospectively.

RESULTS: Seven malignancies were diagnosed among 867 patients. Six of the patients were diagnosed with adenocarcinoma of the gallbladder while histopathological examination revealed neuroendocrine tumor in 1 patient. The incidence of malignancy was found to be 0,8% in this series.

CONCLUSION: Cholecystectomy for calculous cholecystitis can be offered earlier to patients in order to avoid late on-set gallbladder cancer and biliary complications.

Keywords: Gallbladder, Malignancy, Cholecystectomy

GİRİŞ

İleri yaştaki hastalarda görülen ve genellikle hastalığın ileri dönemlerinde tanı konabilen safra kesesi tümörleri, batı toplumunda gastrointestinal sistem tümörleri arasında 5. sıklıkta olup 5 yıllık sağ kalım yaşam oranı %5'dir (1-5).

Kadınlarda erkeklere oranla 2 kat daha sık görülen bu tümörler, başka bir nedenle kolesistektomi yapılmış hastaların histopatolojik incelemesinde %1-3.5 oranında saptanmaktadır. Safra kesesinde taş varlığı malignite için en sık neden olarak görülmektedir. Yapılan çalışmalarda malignite saptanan hastaların %95' inde safra kesesinde taş gösterilmiştir (6).

Safra kesesinde 1 cm üzerinde polipoid lezyon olması malignite için risk olarak değerlendirilmektedir (7). Yine porselen kese olarak adlandırılan safra kesesinin kalsifikasyonu olgularının %20'nin üzerinde malignite tanısı aldığı bilinmektedir. Safra kesesi tümörlerinin %80-90'ını adenokarsinomlar oluşturur. Skuamöz, adenoskuamöz karsinomlar ile diğer tümörler daha nadir görülmektedir.

Çalışmamızda 2013-2017 yılları arasında kliniğimizde çeşitli amaçlarla yapılan kolesistektomi patoloji sonuçları incelenerek rastlantısal karsinom olguları tespit edilmiştir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Çalışmamızda Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD tarafından 2013-2017 yılları arasında akut kolesistit veya semptomatik kolelithiazis tanıları ile yapılan 867 kolesistektominin histopatolojik sonuçları ve hasta özellikleri retrospektif olarak incelendi. Hastalarda preoperatif olarak malignite düşündürecek belirti ve bulgu olup olmadığı irdelendi.

BULGULAR

Kolesistektomi yapılan hastaların %33,1 i erkek % 66,9 u kadındı. Yaş ortalaması kadınlarda 49,5. erkeklerde 53,7 olarak bulundu. Genel yaş ortalaması ise 50,9 idi.

Malignite saptanan 7 hastanın 1 tanesi erkek, 6 tanesi kadındı. Erkek hastamızın yaşı 73 iken kadın hastaların yaş ortalaması 65,5 olarak bulundu. Tüm malign olguların yaş ortalaması ise 66,5 olarak bulundu. Hastaların

189 tanesi acil olarak başvuran hastalardı. Malignite saptanan 7 hastanın 1 tanesi acil başvuru idi. Hastaların % 85,5 (n:742) laparoskopik kolesistektomi, % 14,41 ise açık kolesistektomi ile tedavi edildi. Açık kolesistektomi yapılan hastaların 57 tanesi laparoskopik başlanılan ve çeşitli nedenlerle açığa dönülen hastalardan oluşmaktaydı.

Malignite saptanan hastaların 6 tanesine laparoskopik kolesistektomi uygulandı. Eksplorasyon güçlüğü nedeniyle 1 hastada açık kolesistektomiye dönüldü. Yapılan incelemede histopatoloji sonuçlarının %88'i (n:763) kronik taşlı kolesistit, % 1'i (n:97) akut taşlı kolesistit ve %0,8'i (n:7) malign olarak bulundu. Kayıtlardan preoperatif olarak tüm hastalara kolesistektomi öncesi ultrasonografi yapıldığı ve 829 hastada (%95,6) taş saptandığı öğrenildi. Ultrasonografi raporlarında hastaların 195'inde (%22,4) duvar kalınlığının artmış olduğu tespit edildi. USG yapılan hastaların 22'sinde ultrasonografik olarak perikolesistik mayi saptandı.

Safra kesesi karsinomu çıkan olguların hepsinde taş saptandı. Duvar kalınlığı ise safra kesesi karsinomu saptanan hastaların sadece 3'ünde mevcuttu.

TARTIŞMA

Safra kesesi tümörleri nadir görülen, semptomatik olduklarında genellikle ileri evrelerde olabilen malignitelere dir. Safra kesesi karsinomunun preoperatif tanısı ancak %20 hastada mümkün olabilmektedir. Asemptomatik olan safra kesesi malignitelerinin tanısı genellikle kolesistektomi materyallerinde rastlantısal olarak konmaktadır. Safra kesesi kanserlerinin görülme oranı %1-3.5 dir.

Çalışmamızda bu oran % 0,8 olarak saptanmış olup, literatürün bir miktar altında görülmektedir.

Safra kesesi karsinomu sindirim kanalının en sık görülen kanserleri arasında besinci sıradadır. Kadınlarda daha sık görülür. Çalışmamızda rastladığımız safra kesesi tümürlü hastalarının 1 tanesi erkek 6 tanesi kadındı. Safra kesesi karsinomlarının ortalama görülme yaşı 73'tür. Serimizde malignite saptanan hastaların yaş ortalaması 65,5 di. Bu oranın literatürdeki yaş ortalamasının

altında olmasının elektif kolesistektomi ameliyatlarının daha erken yaşlarda yapılmasından hastaların erken dönemde semptom göstermesinden ya da safra kesesi tümörlerinin daha pek çok tümörde olduğu gibi daha erken yaşlarda görülmeye başlamasından olabileceğini düşünmekteyiz.

Safra kesesi tümörleri klinik belirti ve bulgularının kolesistit ve kolelitiyazis semptomlarından ayrılması son derece zordur. Hastalığın genel semptomları sağ üst kadran ağrısı bulantı kusma ve dispeptik şikayetler olmakla birlikte kilo kaybı iştahsızlık ve batında asit ile de hasta ileri dönemde karşımıza çıkabilir.

Hastalığın tanısında ultrasonografik olarak safra kesesi duvarının kalınlaşması, düzensiz olmasının saptanması önemlidir. İleri evre hastalarda safra kesesindeki tümör eğer karaciğere invaze olmuş ise lenfadenopati ve genişlemiş intrahepatik kanallar ultrasonografik olarak görülebilir. Bizim çalışmamızda da hastalar akut kolesistit veya semptomatik kolelitiyazis belirti ve bulgularıyla başvurdu.

Çalışmamızda değerlendirilen 867 hastanın 195'inde yapılan ultrasonografide duvar kalınlığı saptandı. Duvar kalınlığı olan hastaların 7 tanesi adenomyomatozis tanısı alırken, 3 tanesi ise malign olarak değerlendirildi. Diğer duvar kalınlığı saptanan hastalar ise akut ve kronik kolesistit olarak tanı aldı.

Patolojisinde malignite saptanan 7 hastanın 3'ünde de duvar kalınlığı mevcuttu. Safra kesesi tümörlerinde en sık etyolojik neden olarak gösterilen safra kesesi taşları patolojisi malign olarak sonuçlanan hastaların hepsinin preoperatif ultrasonografilerinde çok sayıda mevcuttu.

SONUÇ

Yapılan çalışmada safra kesesi malignite oranı literatürle uyumlu bulunmuştur. Safra kesesi tümörlerinde erken tanı günümüzde halen mümkün görünmemektedir.

Bu nedenle maligniteden ve bilier komplikasyonlardan kaçınmak için asemptomatik de olsa safra kesesi taşlarına erken ameliyat önerilebileceğini düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

- 1)Kanthan R, Senger JL, Ahmed S, Kanthan SC. Gallbladder Cancer in the 21st Century. J Oncol. 2015; 2015: 967472.
- 2)Kazmi HR, Chandra A, Baghel K, et al. Differential expression of cholecystokinin A receptor in gallbladder cancer in the young and elderly suggests two subsets of the same disease? Biomed Res Int. 2014; 2014: 625695.
- 3)Litwin MS. Primary carcinoma of the gallbladder. A review of 78 patients. Arch Surg. 1967; 95: 236-40.
- 4)Miller G, Jarnagin WR. Gallbladder carcinoma. Eur J Surg Oncol. 2008; 34: 306-12.
- 5)Grobmyer SR, Lieberman MD, Daly JM. Gallbladder cancer in the twentieth century: single institution's experience. World J Surg. 2004; 28: 47-9.
- 6)Serra I, Calvo A, Baez S, et al. Risk factors for gallbladder cancer. An international collaborative case control study. Cancer. 1996; 78: 1515.
- 7)Csendes A, Burgos AM, Csendes P, et al. Late follow-up of polypoid lesions of the gallbladder smaller than 10 mm. Ann Surg. 2001; 234: 657.